

ÎN C H E I E R E

16 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Societatea pe Acțiuni „Succin”,

în pricina civilă la cerea de chemare în judecată a administratorului insolabilității Societății pe Acțiuni „Czom”, în proces de insolabilitate, Casian Tamara împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, Societății cu Răspundere Limitată „Chișinău-Gaz”, Societății cu Răspundere Limitată „Macon-M”, Întreprinderii Individuale „Dumitru Motorniuc”, intervenienți accesorii Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, Societatea pe Acțiuni „Enteh”, Banca Comercială „Universalbank” Societate pe Acțiuni, Societatea cu Răspundere Limitată „Davconix-Com”, Societatea cu Răspundere Limitată „Lex- Consult”, Societatea cu Răspundere Limitată „Chetoles-Prim”, Societatea cu Răspundere Limitată „Alsinor” și Societatea cu Răspundere Limitată „Art-Beton” cu privire la încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016, prin care au fost admise apelurile declarate de către Societatea cu Răspundere Limitată „Chișinău-Gaz” și Casa Națională de Asigurări Sociale, casată hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 15 ianuarie 2015 și hotărârea suplimentară a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 10 decembrie 2015 și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată,

c o n s t a t ă :

La 12 februarie 2010, administratorului insolabilității Societății pe Acțiuni „Czom”, în proces de insolabilitate, Casian Tamara a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, Societății cu Răspundere Limitată „Chișinău-Gaz”, Societății cu Răspundere Limitată „Macon-M”, Întreprinderii Individuale „Dumitru Motorniuc”, intervenienți accesorii Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, Societatea pe Acțiuni „Enteh”, Banca Comercială „Universalbank” Societate pe Acțiuni, Societatea cu Răspundere Limitată „Davconix-Com”, Societatea cu Răspundere Limitată „Lex- Consult”, Societatea cu Răspundere Limitată „Chetoles-Prim”, Societatea cu Răspundere Limitată „Alsinor” și Societatea cu Răspundere Limitată „Art-Beton” cu privire la încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii administratorul insolvenței SA „Czom”, Casian Tamara a indicat că la data de 19 ianuarie 2007 la inițiativa fostului administrator al procesului de insolvență, ÎI „Motorniuc Dumitru” s-a petrecut licitația cu strigare a SA „Czom” ca un complex unic, care includea bunurile amplasate în mun. Chișinău, str. Podgorenilor, 36.

Susține că la licitație a participat SA „Supraten” care a achitat taxa de participare în sumă de 180 lei și aportul în mărime de 800 000 lei.

Menționează că prin procesul-verbal nr. 1 s-a vândut SA „Supraten” complexul de imobile situat în mun. Chișinău, str. Podgorenilor, 36, la prețul de 16 040 000 lei.

Afirmă că la data de 19 ianuarie 2007, a fost întocmit procesul-verbal nr. 2 cu privire la rezultatele licitației prin care SA „Supraten” a fost obligată să achite plata unică pentru lotul procurat în mărime de 6 416 000 lei în termen de 10 zile.

Prin dispoziția de plată nr. 689 din 25 ianuarie 2007, SA „Supraten” a achitat SA „Czom”, în proces de insolvență suma de 6 000 000 lei cu destinația procurarea mijloacelor fixe.

La 16 ianuarie 2007, Curtea de Apel Chișinău a admis demersul SRL „Alsinor” și a aplicat sechestrul asupra imobilului situat în mun. Chișinău, str. Podgorenilor, 36, interzicând înstrăinarea acestuia sub orice formă, inclusiv prin licitație.

Relevă că, SA „Czom” a contestat încheierea prin care a fost aplicat sechestrul asupra imobilului situat în mun. Chișinău, str. Podgorenilor, 36 și prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2007, sechestrul a fost anulat.

Indică că, SRL „Alsinor” a atacat cu recurs încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2007.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 martie 2007, s-a casat încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2007 și s-a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2007.

Curtea de Apel Economică prin încheierea din 26 ianuarie 2007 a suspendat efectele licitației din 19 ianuarie 2007 și a interzis administratorului Motorniuc Dumitru de a săvârși acțiuni îndreptate la producerea efectelor juridice a licitației.

Remarcă că, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat fiind creditor majoritar al SA „Czom” la momentul votării în privința înstrăinării imobilului situat în mun. Chișinău, str. Podgorenilor, 36, a votat împotriva confirmării prețului de înstrăinare a imobilului prin licitație la un preț diminuat de către administrator.

La 23 februarie 2007, SA „Supraten” a cerut administratorului Motorniuc Dumitru aducerea părților la poziția inițială cu restituirea sumelor achitate.

În acest context, precizează că SA „Supraten” nu a refuzat să semneze contractul de procurare a imobilului la licitație, dar a fost impusă prin interdicția instanței de judecată de a se abține de la săvârșirea acțiunilor care rezultă din procesul-verbal al licitației din 19 ianuarie 2007, Motorniuc Dumitru fiind obligat să-i restituie banii obținuți în urma desfășurării licitației.

Prin ordinul de plată nr. 31 din 26 martie 2007, SA „Czom” a restituit SA „Supraten” suma achitată pentru licitația din 19 ianuarie 2007 în mărime de 6 000 000 lei, iar prin răspunsul nr. 01/42 din 26 martie 2007 a refuzat să restituie suma aportului în mărime de 800 000 lei și taxa de participare la licitație în mărime de 180 lei.

Relatează că, SA „Supraten” a adresat SA „Czom” cerere solicitând restituirea benevolă a sumei datorate, însă administratorul Dumitru Motorniuc și membrii comitetului creditorilor Casa Națională de Asigurări Sociale, SRL „Chișinău-Gaz”, SRL „Macon-M”, ÎI „Dumitru Motorniuc” prin procesul-verbal din 14 mai 2007 au

refuzat să-i restituie acontul și au hotărât ca suma respectivă să o folosească pentru reparația acoperișului și să angajeze jurist.

Prin hotărârea Curții de Apel Economică din 24 august 2007, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 decembrie 2007, a fost admis acțiunea SA „Supraten”, fiind recunoscut nul procesul-verbal nr. 2 cu privire la rezultatele licitației din 19 ianuarie 2007 cu aducerea părților la poziția inițială, încasat din contul SA „Czom”, în proces de insolvență în beneficiul SA „Supraten” acontul în mărime de 800 000 lei, taxa de participare în mărime de 180 lei, prejudiciul material în mărime de 212 465,85 lei și taxa de stat în mărime de 30 373, 98 lei.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 25 septembrie 2008, procesul-verbal din 14 mai 2007 a fost declarat nul.

Consideră că prin acțiunile ilicite ale comitetului creditorilor, SA „Supraten” i s-a cauzat prejudiciu material în mărime de 212 465,85 lei.

Solicită administratorul insolvenței SA „Czom”, în proces de insolvență, Casian Tamara încasarea în mod solidar de la Casa Națională de Asigurări Sociale, SRL „Chișinău-Gaz”, SRL „Macon-M”, ÎI „Dumitru Motorniuc” în beneficiul SA „Czom”, în proces de insolvență a prejudiciului material în sumă de 212 465,85 lei și a cheltuielilor de judecată (f. d. 2-5, vol. I).

Prin decizia Camerei Înregistrării de Stat nr. 1002600013849 din 02 septembrie 2011 s-au înregistrat și consemnat în Registrul de Stat al persoanelor juridice modificările în actele de constituire a SA „Czom”, în proces de insolvență privind modificarea denumirii în SA „Succin” (f. d. 99-100, vol. I).

Prin procura din 15 septembrie 2011, Reba Nadejda a fost împuternicită de SA „Succin” să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a semna și depune cererea de chemare în judecată (f. d. 138, vol. I).

Reprezentantul Reba Nadejda a depus în interesele SA „Succin” cerere de modificare a acțiunii împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, SRL „Chișinău-Gaz”, SRL „Macon-M”, ÎI „Dumitru Motorniuc”, intervenienți accesorii Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, SA „Enteh”, BC „Universalbank” SA, SRL „Davconix-Com”, SRL „Lex-Consult”, SRL „Chetoles- Prim”, SRL „Alsinator” și SRL „Art-Beton” cu privire la încasarea prejudiciului material în mărime de 212 465,85 lei și cheltuielilor de judecată (f. d. 142-146, vol. I).

Prin procura din 18 decembrie 2012, Țurcan Oxana a fost împuternicită de SA „Succin” să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a majora sau reduce cuantumul pretențiilor și de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii (f. d. 9, vol. II).

La 18 iulie 2013, reprezentantul Țurcan Oxana a depus în interesele SA „Succin” cerere de majorare a pretențiilor împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, SRL „Chișinău-Gaz”, SRL „Macon-M”, ÎI „Dumitru Motorniuc” solicitând încasarea în mod solidar din contul părților în beneficiul SA „Succin” a sumei de 212 465,85 lei și a dobânzii de întârziere (f. d. 66, vol. II).

În motivarea cererii reprezentantul Țurcan Oxana a indicat că obligația pecuniară este purtătoare de dobândă conform art. 619 Codul civil.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 15 ianuarie 2015 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de SA „Succin”.

S-a încasat în mod solidar din contul SRL „Macon-M”, Casei Naționale de Asigurări Sociale, SRL „Chișinău-Gaz” și ÎI „Dumitru Motorniuc” prejudiciul material în mărime de 212 465,85 lei.

S-a încasat în mod solidar din contul SRL „Macon-M”, Casei Naționale de Asigurări Sociale, SRL „Chișinău-Gaz” și ÎI „Dumitru Motorniuc” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 6 373,97 lei.

S-a încasat din contul SA „Succin” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 7 251,57 lei.

În rest cerințele au fost respinse ca fiind neîntemeiate (f. d. 185, f. d. 209-211, vol. II).

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 10 decembrie 2015, corectată prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 11 decembrie 2015, s-a încasat în mod solidar din contul SRL „Macon-M”, Casei Naționale de Asigurări Sociale, SRL „Chișinău-Gaz” și ÎI „Dumitru Motorniuc” în beneficiul SA „Succin” prejudiciul material în mărime de 212 465,85 lei (f. d. 2-3, vol. III).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016, au fost admise apelurile declarate de către SRL „Chișinău-Gaz” și Casa Națională de Asigurări Sociale, casată hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 15 ianuarie 2015 și hotărârea suplimentară a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 10 decembrie 2015 și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. S-a încasat din contul SA „Succin” în beneficiul SRL „Chișinău-Gaz” taxa de stat achitată la declararea cererii de apel în mărime de 4 780,46 lei (f. d. 34-51, vol. III).

La 05 august 2016, SA „Succin”, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe (f. d. 83-87, vol. II).

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată, fiind emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

Susține că instanța de apel nu a luat în considerație faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească care în conformitate cu art. 123 alin. (2) CPC, sunt obligatorii pentru instanța care judecă pricina.

Indică că instanța de apel nu a intrat în esența litigiului, însă doar a relatat cele indicate de Casa Națională de Asigurări Sociale și SRL „Chișinău-Gaz” în apelurile sale.

Remarcă că obiectul prezentului litigiu nu este verificarea legalității petrecerii licitației la 19 ianuarie 2007, dar repararea prejudiciului material cauzat din vina pârâților.

Explică recurentul în acest sens, că prejudiciul solicitat de SA „Succin” nu are la bază petrecerea ilegală a licitației de vânzare a întreprinderii ca complex patrimonial unic, ci acțiunile ilegale a administratorului insolvabilității și a comitetului creditorilor.

Argumentează că, din cauza reținerii ilegale a acțiunii și a taxei de participare la licitație, SA „Supraten” i s-a cauzat un prejudiciu material în sumă de 212 465,85 lei.

Obiectează că instanța de apel eronat a concluzionat că pârâții nu urmează a fi trași la răspundere motivând că în cazul în care încalcă obligațiile atribuite prin Legea insolvabilității, membrii comitetului creditorilor poartă răspundere pentru prejudiciul adus creditorilor garantați și chirografari, dar nu pentru prejudiciul adus debitorului insolubil.

Afirmă că, concluzia instanței de apel precum că SA „Succin” nu i-a fost cauzat prejudiciu prin scoaterea la licitație a bunului imobil urmează a fi apreciată critic, deoarece în acțiune s-a indicat că prejudiciul s-a datorat acțiunilor ilegale ale

intimațiilor care în mod ilegal nu au restituit acotul și taxa de participare la licitație, fapte care au fost constatate prin hotărâri judecătorești irevocabile.

Consideră că instanța de apel eronat a casat integral hotărârea primei instanțe în condițiile în care o parte din pârâți nu au contestat-o, încălcând astfel limitele de examinare a apelului, ceea ce constituie temei de declarare a recursului potrivit art. 432 alin. (2) lit. a) CPC.

Relevă că despre decizia instanței de apel din 11 februarie 2016, a aflat de pe pagina web a Curții Supreme de Justiție și anume după declararea ca fiind inadmisibil a recursului declarat de SA „Succin”, reprezentat de avocatul stagiar Botnari Veaceslav, în privința căruia Curtea Supremă de Justiție a constatat că nu era în drept să declare acest recurs.

La 29 septembrie 2016, SRL „Chișinău-Gaz” a depus referință împotriva recursului declarat, solicitând declararea inadmisibilă a recursului ca fiind depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut de art. 434 și ca fiind depus în mod repetat după ce a fost examinat.

La 11 octombrie 2016, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus referința împotriva recursului declarat, solicitând declararea inadmisibilității acestuia din motivul depunerii în afara termenului de declarare a recursului.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SA „Succin” este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în față completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. b) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

În conformitate cu art. 434 alin. (2) CPC, termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei instanței de apel din 11 februarie 2016 a fost expediată în adresa recurentei, la data de 02 martie 2016, fapt ce se confirmă prin copia scrisorii de însoțire nr. 16824-4 (f. d. 52, vol. III), iar reprezentantul SA „Succin”, avocatul stagiar Botnari Veaceslav a primit copia integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016 la 14 aprilie 2016, fapt ce se confirmă prin mențiunea ultimului pe partea interioară a copertei dosarului.

În același timp actele cauzei reflectă că la 03 mai 2016, de către SA „Succin”, a mai fost depusă cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel din 11 februarie 2016, respectiv în baza din speță nu poate fi invocată necomunicarea deciziei instanței de apel.

La capitolul dat se impune raportarea că prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 29 iunie 2016, cererea de recurs declarată de către SA „Succin” la 03 mai 2016 a fost restituită, pe motivul că este depus de o persoană neîmputernicită (f. d. 73-80, vol. III).

Așadar, la 05 august 2016, SA „Succin” depune repetat cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016 (f. d. 83, vol. III), însă aceasta se constată a fi depusă în afara termenului legal prevăzut de art. 434 CPC.

Este de menționat că depunerea anterioară la 03 mai 2016 de către SA „Succin”, reprezentată de avocatul stagiar Botnari Veaceslav a recursului împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016, nu poate justifica omiterea termenului prevăzut de art. 434 CPC.

Aceasta deoarece cererea de recurs a fost restituită recurenteii prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 29 iunie 2016, ca fiind depus cu încălcarea prevederilor art. 438 alin. (2) CPC (f. d. 73-80, vol. III).

Iar art. 438 alin. (3) CPC, direct indică că restituirea cererii de recurs nu împiedică declararea repetată a recursului după lichidarea neajunsurilor și respectarea celorlalte reguli stabilite de lege pentru declararea lui.

În sensul normei enunțate este de înțeles că recurentul urma să respecte termenul de 2 luni de depunere a recursului, termen prevăzut de art. 434 CPC, care este unul de decădere și nu poate fi restabilit.

În atare ordine de idei, nu poate fi reținut argumentul recurenteii precum că despre decizia instanței de apel din 11 februarie 2016, a aflat de pe pagina web a Curții Supreme de Justiție și anume după declararea ca fiind inadmisibil a recursului declarat de SA „Succin”, reprezentat de avocatul stagiar Botnari Veaceslav, în privința căruia Curtea Supremă de Justiție a constatat că nu era în drept să declare acest recurs.

În conexiunea celor relatate, se constată că reprezentantul SA „Succin”, avocatul stagiar Botnari Veaceslav, care a reprezentat societatea în instanța de apel, a primit copia integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016 la 14 aprilie 2016, fapt ce se confirmă prin mențiunea ultimului pe partea interioară a copertei dosarului.

Iar, potrivit art. 100 alin. (1), cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Astfel, în raport de datele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recurenta SA „Succin” nu a fost lipsită de dreptul de a depune cererea de recurs până la expirarea termenului de atac, deoarece decizia integrală a Curții de Apel Chișinău a fost comunicată SA „Succin” prin intermediul reprezentantului său.

Or, restituirea cererii de recurs în legătură cu faptul că este depus de o persoană neîmputernicită, nu întrerupe termenul de declarare a recursului.

În consecință, pentru toate aceste considerente, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recurenta, la depunerea recursului a încălcat termenul de 2 luni stabilit de lege, care este un termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Mai mul ca atât, depunerea cererii de recurs doar la data de 05 august 2016, dovedește un pasivism din partea recurente SA „Succin” și o atitudine superficială față de obligațiile procesuale ca parte în proces.

La caz, instanța de recurs consideră necesar de a specifica și faptul că i-a fost comunicată decizia integrală a instanței de apel, iar SA „Succin” urma să întreprindă măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a contesta în termen hotărârea judecătorească.

În această ordine de idei este cert că, depunând cererea de recurs împotriva deciziei instanței de apel peste un termen de 3 luni și 22 zile de la data comunicării deciziei integrale, recurenta SA „Succin” a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională.

În asemenea împrejurări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SA „Succin” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. b), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Succin” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru